

Afgørelser – Reg. nr.: 02967.00

Fredningen vedrører: Højbjerggård

OPHÆVET, se reg.nr. 8172.00

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet

Kendelser

Deklarationer

01-04-1963

DEKLARATIONER>

INDHOLDSFORTEGNELSE privat
- ~~Deklaration~~ af 1/4 1963 [hæver], lyst
3/4 1963, om fredning, status quo
af 2 arealer, landskab

181 SØLLERØD

1514 II SØ

MATRIKELFORTEGNELSE

(ajour pr. 1/4 1963)

Fredningen omfatter (helt eller delvis) følgende
matrikelnumre:

52, 52 Overød By, Søllerød
1 bæ Holte By, Søllerød
1 b2 Holte By, Gl. Holte

Gældende matrikulært kortbilag:

Mtr. nr., ejerlav, sogn: 1 bz, 1 bæ Stempel: 2 kr. —øre
(i København kvarter) Holte by, Vedbæk sogn,
eller (i de sønderjydske lands- parcel af matr. nr. 5 a,
dele) bd. og bl. i tingbogen, 5 n Øverød by, Søllerød
art. nr., ejerlav, sogn. sogn.

Købers }
Kreditors } bopæl:

Gade og hus nr.: Højbjergvej. 2967.

Anmelder:
Højesteretssagfører
Ebbe Suenson,
Dantes Plads 3,
København V.

REG. NR. 2967.

NB!

162 Holte by - Vedbæk sogn

160 Holte by - Søllerød sogn.

D E K L A R A T I O N

Undertegnede fru Maren Mærsk, Drosselvej 35, Frederiksberg, pålægger herved min ejendom matr. nr. 1 bz, 1 bæ Holte by, Vedbæk sogn, og som på vedlagte kort angivet, den nordøstlige parcel af matr. nr. 5 a, og den østlige parcel af matr. nr. 5 n Øverød by, Søllerød sogn, følgende frædningsdeklaration:

1. Ejendommen fredes med det formål at bevare det skønne og karakteristiske landskabsbillede, som nu findes, og som væsentligt er bestemt af:

store og ubrudte marker,
mindre skovbevoksninger,
ellemoserne,
levende hegn,
trægrupper og enkelttræer.

De følgende bestemmelser må dog ikke hindre velbegrundede bestræbelser for at forskønne og udvikle stedets særlige skønhedsværdier, der ikke ukritisk bør betragtes som endemålet, men som et udgangspunkt.

2. Det er for at opnå og bevare den i punkt 1 beskrevne tilstand forudsat, at arealerne fremdeles som hidtil benyttes til almindelig landbrugs- og skovbrugsdrift, og det er forbudt:
 - a) at udstykke arealerne,
 - b) at bebygge arealerne,

Undtaget herfra er avls- og beboelsesbygninger samt indretninger, nødvendige for arealernes drift. Sådanne bygninger og indretninger samt ombygning af eksisterende bygninger eller genopførelse efter brand skal udføres med bedst mulig kunstnerisk og teknisk bistand og skal med hensyn til udseende og placering godkendes af de i punkt 3 nævnte institutioner.

- c) at opføre boder, skure og lign. eller at anbringe ledningsmaster eller skæmmende indretninger,
- d) at anvende arealerne til havebrug og gartneribrug, udover det for ejendommens private forbrug nødvendige,
- e) at anvende arealerne til frugtplantage eller tilplante dem med andre træagtige planter til erhvervsformål,
- f) at fjerne beplantning udover ønskelig udtynding, som skal foretages med bedst mulig landskabskunstnerisk og forstlig bistand efter anvisning af de i punkt 3 nævnte institutioner,
- g) at foretage tæt beplantning. Undtaget herfra er beplantning, som har til formål at dække for skæmmende bebyggelse og lign. udenfor de fredede arealer,
- h) at foretage afgravninger eller påfyldninger af det naturlige jordsmon, herunder at opfylde søer og vandhuller,
- i) at henkaste affald på arealerne,
- j) at nedbryde stangærder,
- k) at anlægge veje eller stier, udover hvad der er nødvendige for ejendommens drift, eller at tilstå trediemand vejretigheder over arealerne.

Påtaleberettiget er Naturfredningsnævnet for Københavns Amtsrådskreds og Danmarks Naturfredningsforening.

I tilfælde, hvor man under hensyn til formålsparagraffen ønsker at afvige fra de i punkt 2 anførte bestemmelser, og særligt, hvor det drejer sig om spørgsmål af betydning for helheden, kan ejeren eller de påtaleberettigede forlange, at der indhentes en erklæring fra Kunstakademiet. Kunstakademiets erklæring er i tvivlstilfælde afgørende.

Nærværende deklaration kan ikke ophæves, ej heller med samtykke af de påtaleberettigede.

Nærværende deklaration begæres lyst som servitutstiftende, på matr. nr. 1 b4, b5, b6 Holte by, Vedbæk sogn og 5 a og 5 n Øverød by, Søllerød sogn, idet den respekterer de ejendommen nu påhvillende servitutter, byrder, forpligtelser og pantehæftelser, hvorom henvises til ejendommens blad i tingbogen.

Frederiksberg, den 1. april 1963.

Maren Mærsk, sign.

Indt. i dagbogen for retskreds nr. 4
Lyngby Civilret

den 3. 7. 63.

Lyst

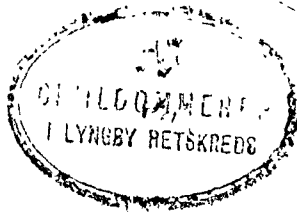
Genpartens rigtighed bekræftes.

eh.
eh.
offentlig brug *Stammen*

Stempel og gebyrfri

Fotokopiens rigtighed bekræftes

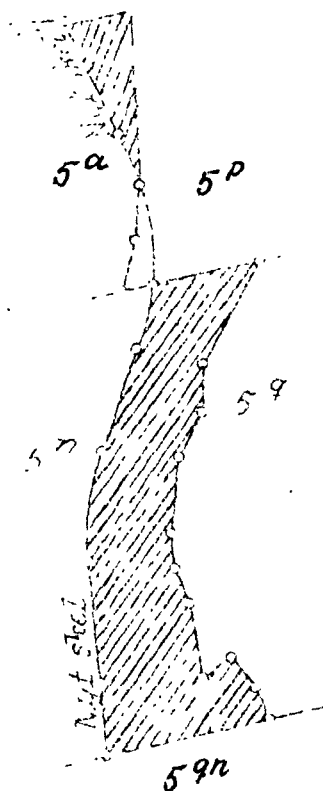
den 13 maj 1968

[Signature]
Elliden

REG. NR. 2967.

Al. Sk. D. nr.
1000

Fredningsarealer
på
del af matr. nr. 5^a og 5^b.
Øverød by, Søllerød sogn.
Udfærdiget efter en kopi af
matrikelkortet i marts 1963.

O. Høne Hansen
Landinspektør.

REG. NR.
2967.

Nord.

og
fredet

1:10 0

Matrikelnumrene 1 bz, Holte by, Vedbæk sog
og 1bæ, Holte by, Søllerød so
fredet ved deklaration, lyst 3-4-1963.

1:10 000

Matrikel

og

fredet

1:10 0

Matrikel

og

fredet

Sw.

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 02967.00

Dispensationer i perioden: 01-07-1997 - 04-07-1998

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

FREMTIDSVEJ 1

2860 SØBORG

TELEFON 39 69 32 19

TELEFAX 39 66 10 48

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

2 - JULI 1997

Gladsaxe, den 01/07-97

FRS nr. 36/1997 BH

X
Søllerød Golfklub

Brillerne 9

2840 Holte

REG. NR. 2967.00

Vedr. anlæggelse af sand- og jorddepot.

Ved skrivelse af 12. juni 1997 har Skov- og Naturstyrelsen, Jægersborg Skovdistrikt, fremsendt forslag fra golfklubben vedrørende flytning og forskønnelse af klubbens sand- og jorddepot. Golfklubben ansøgte ved skrivelse af 4. juni 1997 skovdistriktet om tilladelse til anlæggelse af sand- og jorddepotet. Med ansøgningen var vedlagt dels et bilag, der viste dets placering i forhold til Gammel Holtevej og den eksisterende parkeringsplads ved 12. green, dels et bilag, der viste en detailtegning over selve depotet. Ved skrivelse af 30. maj 1997 til Skov- og Naturstyrelsen anbefalede skovdistriktet ansøgningen.

Danmarks Naturfredningsforening har ved skrivelse af 20. juni 1997 fremsat følgende bemærkninger:

".....

Depotet skal lukkes med en bagvæg i fuld højde mod syd, øst og vest og jorden udenom skal fyldes op til bagvæggen.

Den opgravede jord skal fordeles jævnt syd for og specielt vest for depotet.

Den eksisterende beplantning skal retableres omkring og vest

ad 501496-124/1-0019
6

for depotet.

Der skal være plads til parkering af en bil ved østenden af depotet.

Længden på depotet bør reduceres til ca. 12 m for at give plads til parkeringen."

Ved skrivelse af 26. juni 1997 har golfklubben meddelt at være indstillet på at etablere depotet nøjagtig efter de anvisninger, Danmarks Naturfredningsforening beskriver.

Skovrider K. Waage Sørensen har telefonisk meddelt, at skovdistriktet ikke har indvendinger mod Danmarks Naturfredningsforenings krav.

Fredningsnævnet skal herved i enighed meddele tilladelse til anlæg af det ansøgte sand- og jorddepot i overensstemmelse med de krav, som er stillet af Jægersborg Skovdistrikt og af Danmarks Naturfredningsforening.

Kopi af denne skrivelse er fremsendt til Skov- og Naturstyrelsen og Danmarks Naturfredningsforening m.fl. Der kan inden 4 uger fra den dag, denne afgørelse er modtaget, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 indgives skriftligt inden fristens udløb til nærværende fredningsnævn, der videresender den til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må i henhold til § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandlingen af en eventuel klage måtte være afsluttet.

I henhold til naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, bortfalder tilladelsen, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Hans Chr. Poulsen
formand.

- 4 JUNI 1998

REG. NR. 2967.00.

J.nr.: 97-121/150-0004

ARS

Afgørelse

i sagen om etablering af sand- og jorddepot ved Søllerød Golfklub.

Fredningsnævnet for København meddelte den 1. juli 1997 dispensation i henhold til naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til etablering af et sand- og jorddepot ved parkeringspladsen i forbindelse med Søllerød Golfklub på ejendommen, matr.nr. 1bz og 1bæ Holte by, Vedbæk. Depotet etableres på matr.nr. 1bz. Afgørelsen er indbragt for Naturklagenævnet af advokat Peter Høgh for Vejlaugget Hyldehegnet, hvis ejendomme grænser op til det omhandlede areal.

Ejendommen er omfattet af fredningsdeklaration, tinglyst den 3. april 1963. Formålet med fredningen er ifølge deklarationens stk. 1 at bevare det eksisterende skønne og karakteristiske landskabsbillede. I stk. 2 er det fastsat, at arealerne fremdeles som hidtil skal benyttes til almindelig landbrugs- og skovbrugsdrift. Ifølge stk. 2, pkt. h, er det forbudt at foretage afgravninger eller påfyldninger af det naturlige jordsmon, herunder at opfylde søer og vandhuller.

Ejendommen indgår i et golfbaneprojekt, hvortil Overfredningsnævnet i begyndelsen af 1970'erne meddelte fredningsdispensation. Golfbanearealet ligger inden for et fredet område på ca. 250 ha mellem Høje Sandbjerg og Rude Skov mod nord og nordvest og Kirkeskovene mod syd.

Miljø- og Energiministeriet

J.nr SN 1996 - 121/1-0007

23 JUNI 1998

Akt. nr. 9

Søllerød Golfklub søgte den 4. juni 1997 om tilladelse til etablering af et sand- og jorddepot i forbindelse med en eksisterende parkeringsplads ved Gl. Holtevej. Af ansøgningen fremgår, at depotet agtes nedgravet i plan med parkeringspladsen, og at overskydende jord lægges i en blød, skrånende vold, der beplantes med buske svarende til de omkringstående. Hensigten med etableringen det pågældende sted er at friholde naturområdet for tilkørsel med tunge lastbiler.

Forud for ansøgningen har golfklubben forhandlet med Skov- og Naturstyrelsen og Danmarks Naturfredningsforening om flytning og forskønnelse af et eksisterende sand- og jorddepot - ligeledes beliggende på fredet areal. Den ansøgte placering er et resultat af disse forhandlinger og er anbefalet af styrelsen og naturfredningsforeningen som værende den bedste løsning.

Fredningsnævnet for København meddelte den 1. juli 1997 dispensation til etablering af det ansøgte sand- og jorddepot på betingelser som foreslået af Skov- og Naturstyrelsen v/Jægersborg Statsskovdistrikt og Danmarks Naturfredningsforening og gående ud på,

- at depotet skal lukkes med en bagvæg i fuld højde mod syd, øst og vest, og jorden udenom skal fyldes op til bagvæggen,
- at den opgravede jord skal fordeles jævnt syd for og specielt vest for depotet,
- at den eksisterende beplantning skal reableres omkring og vest for depotet,
- at der skal være plads til parkering af en bil ved østenden af depotet, og
- at længden på depotet reduceres til ca. 12 meter for at give plads til parkeringen.

Det er oplyst, at arbejdet med etablering af depotet blev igangsat den 5. august 1997.

Vejlauget Hyldehegnet v/advokat Peter Høgh har ved brev, modtaget den 1. september 1997, indbragt fredningsnævnets dispensation for Naturklagenævnet med påstand om, at afgørelsen ophæves, og at Søllerød Golfklub sammen med Danmarks Naturfredningsforening og Jægersborg Statsskovdistrikt finder en anden placering, som ikke har miljømæssige gener for vejlauget.

Som begrundelse er det anført, at den eksisterende kote som følge af den krævede udformning af depotet hæves mere end 1,5 meter, hvilket indebærer dels et forringet udsyn for beboerne på Hyldehegnet, dels at forbi-passerende, der står på den opgravede jord, har fuldt indkig til haverne i de ejendomme på Hyldehegnet, der ligger ud mod depotet.

Det bemærkes, at det ved etableringen af parkeringspladsen i sin tid blev stillet som betingelse, at pladsen ikke blev belagt med asfalt eller lignende, men alene med en grusbelægning, og der henvises til, at depotet vil blive belagt med 35 cm komprimeret genbrugsbeton.

Herudover er klagen begrundet i forventede gener som følge af fygning af sand og jord ind over haverne nærmest depotet.

Da golfklubbens eneste sand- og jorddepot før var beliggende i nærheden af 9. green, og da flytningen skyldes et ønske fra Danmarks Naturfredningsforening om en mindre synlig placering, må det efter klagerens opfattelse være uden betydning for Søllerød Golfklub, hvor på klubbens areal depotet placeres, hvorfor klageren finder det yderligere besynderligt, at man vælger en placering af depotet så tæt på bebyggede områder.

Fredningsnævnet for København har den 2. september 1997 fremsendt sagen til Naturklagenævnet med bemærkning, at der med klagen er rejst spørgsmål om Vejlauget Hyldehegnets klageberettigelse og klagens rettidighed.

Søllerød Golfklub har bemærket i anledning af klagen, at man er uforstående over for påstanden om, at den eksisterende kote er hævet 1,5 meter, idet det nye depot er lagt i plan med den eksisterende parkeringsplads.

Herfra er der gravet ind i en skråning, den opgravede jord er udlagt på et areal, der er tyve gange større end depotet, hvilket på det fordelte areal giver en kote forhøjelse på ca. 10 cm. Til påstanden om forventet sandfygning bemærkes, at der er anlagt båse i tømmer, netop med det formål at hindre fygning af materialerne. Endelig er der henvist til, at arbejdet er udført i god tro, og at der er afholdt udgifter på 50.000 kr. til etableringen og til fjernelse af det gamle depot og retablering af dette areal.

Til dokumentation for klageberettigelse har klageren fremsendt vedtægterne for Gl. Holte og omegns grundejerforening, som Vejlauget Hyldehegnet er medlem af, og med hvis vedtægter vejlaugets vedtægter er identiske. Der henvises til vedtægternes § 2, hvoraf blandt andet fremgår, at grundejerforeningen har til formål at værne medlemmernes interesser i disses ejendom af ejendomssejere, blandt andet i forholdet til det offentlige, og virke for en fortsat udvikling af området til medlemmernes tarv med særlig hensyntagen til bevarelsen af områdets naturskønheder.

Klageren har supplerende gjort gældende, at den planlagte tilplantning med Rosa Ragusa ikke gør generne mindre, herunder det forringede udsyn.

Naturklagenævnets afgørelse:

I sagens behandling har deltaget 12 af Naturklagenævnets 13 medlemmer (Lars Busck, Bent Hindrup Andersen, Ole Pilgaard Andersen, J.J. Bolvig, Aage Brusgaard, Leif Hermann, Svend Aage Jensen, Hans Kardel, Niels J. Langkilde, Hans Chr. Schmidt, Jens Steffensen og Svend Taanquist).

Nævnet skal enstemmigt udtale:

Klager har ikke fået (og skal heller ikke have) afgørelsen tilsendt, ligesom afgørelsen ikke har været annonceret. På denne baggrund, og da det må lægges til grund, at klager reagerer, så snart man bliver opmærksom på afgørelsen - ved anlægsarbejdernes påbegyndelse - må klagen anses for rettidig.

Det bemærkes endvidere, at Søllerød Golfklub ifølge det oplyste først har påbegyndt anlægsarbejderne efter det normale udløb af klagefristen, hvorfor klubben har handlet i god tro.

For så vidt angår spørgsmålet om vejlaugets klageberettigelse bemærkes, at klageadgang efter naturbeskyttelseslovens § 86, nr. 4, er tillagt "lokale foreninger og lignende, som har en væsentlig interesse i afgørelsen".

Lokale foreninger, der har til formål at varetage interesser inden for natur- og miljøbeskyttelsesområdet, vil normalt være klageberettiget i forhold til afgørelser efter naturbeskyttelsesloven - under forudsætning af, at de pågældende interesser påvirkes på væsentlig måde af afgørelsen.

I praksis har Naturklagenævnet endvidere anerkendt grundejerforeninger for boligområder som klageberettigede, når der er tale om afgørelser, som på væsentlig måde berører foreningens område.

Det klagende vejlaug Hyldehegnet, der omfatter et villaområde grænsende op til det areal, hvorpå sand- og jorddepotet etableres, må sidestilles med en grundejerforening, ligesom varetagelsen af områdets naturskønhed indgår som en del af foreningens formål. Vejlauget må således anses for klageberettiget i sagen.

Det følger af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, at der kan meddeles dispensation fra en fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Formålet med den på ejendommen tinglyste fredningsdeklaration er at bevare det eksisterende, skønne og karakteristiske landskabsbillede. Endvidere er det efter deklarationen forbudt at foretage afgravninger eller påfyldninger af det naturlige jordsmon.

Der må dog efter Naturklagenævnets opfattelse tages hensyn til, at ejendommen senere er blevet inddraget i et større golfbaneprojekt. Dette

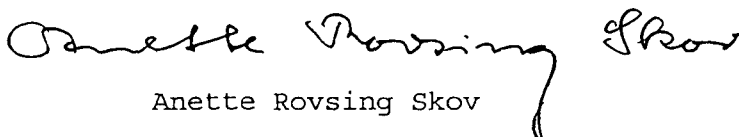
indebærer, at også faciliteter, som hører til et sådant anlæg, må gives placeringsmulighed i området.

Der er tale om et sand- og jorddepot, som hidtil har ligget på golfbanearealet, og som ønskes flyttet med det formål at friholde naturområdet for tilkørsel med tunge lastbiler. Nævnet finder på den baggrund placeringen af depotet ved en eksisterende parkeringsplads hensigtsmæssig.

Endvidere lægges der vægt på, at anlægget er af beskeden størrelse, ligesom de landskabelige hensyn er søgt varetaget ved de fastsatte vilkår vedrørende terrænreguleringen og slørende beplantning.

Naturklagenævnet finder herefter, at etableringen af et sand- og jorddepot det pågældende sted ikke strider mod fredningens formål, og den af Fredningsnævnet for København den 1. juli 1997 meddelte dispensation og de i forbindelse hermed stillede vilkår stadfæstes derfor.

På Naturklagenævnets vegne

Anette Roving Skov
afdelingsleder

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Retten i Lyngby
Lyngby Hovedgade 96
2800 Kgs. Lyngby
Telefon: 99 68 48 00
Telefax: 99 68 48 99

Den 17. februar 2012
FRS nr. 20 + 56/2011

Modtaget i
Naturstyrelsen

21 FEB. 2012

1)

Rudersdal Kommune

Byplan

Øverødvej 2

2840 Holte

KOPI

2)

X Naturstyrelsen Hovedstaden

Dyrehaven 6

2930 Klampenborg

Vedr.: Søllerød Golfklub - ansøgning om lovliggørende dispensation fra fredningen af Søllerød Naturpark (kommunens j.nr. 10/5459 og styrelsens j.nr. NST-52450-00031)

1. Ved brev af 14. april og 18. april 2011 har Rudersdal Kommune rettet henvendelse til fredningsnævnet om lovliggørende dispensation fra fredningen af Søllerød Naturpark til en række forhold på de golfbanearealer, der anvendes af Søllerød Golfklub.

Rudersdal Kommune har anbefalet, at der meddeles lovliggørende dispensation vedrørende følgende forhold:

"Ad 1) Skelbeplantningen som er fjernet eller opstammet i skel mellem matr.nr. 7 h Øverød By, Søllerød og 2 ee Holte By, Søllerød og mellem matr.nr. 1 lv Holte By, Gl. Holte og 2 dæ og 2 ee Holte By, Søllerød.

På strækningen (markeret med rødt på luftfoto) indplantes *Crataegus monogyna*, hvidtjørn, i størrelse 60-100 cm eller lette buske.

Hullerne i hegnet tilplantes med tjørn sat med planteafstand på omkring 1,5 m. Som alternativ til tjørnen kan *Prunus padus*, alm. hæg og *Corylus avellana*, alm. hassel blandes ind mellem tjørnen. Tjørn vil formentlig klare forholdene bedst. for at skabe de bedst mulige forhold for de tjørn som indplantes, fjernes uønsket opvækst af spidsløn, ahorn og hyld.

Ad 2) Opførelse af stengærde samt fjernelse/ændring af tidligere stengærde/jordvold mellem matr.nr. 1 lv Holte By, Gl. Holte og 2 dæ og 2 ee Holte By, Søllerød. De nye stengærder bevares i deres ændrede form, men sløres ved tæt tilplantning umiddelbart ovenfor stensætningen.

Dog fjernes den halvcirkelformede udbygning på det ny stengærde, så gærdet i princippet ligger som en nogenlunde ret linje, ligesom de gamle markskel har ligget i landskabet.

Dette vil ødelægge del af rodnettet på det træ (benved), som står ovenfor halvcirkelen, men opretningen må foretages så nænsomt som muligt.

Ad. 3) Fjernelse/ændring af beplantningen på arealerne syd for klubhuset der er

omfattet af lokalplan 17.

I hele syrenhegnets længde (markeret med gult på luftfoto) indplantes *Syringa vulgaris*, alm. syren i den planeskole-størrelse, som benævnes "buske".

Eksisterende planter, som ikke er syren, fjernes således at kun *Syringa vulgaris* og *Syringa reflexa* bevares.

Hullerne i hegnet tilplantes med alm. syren sat med planteafstand på omkring 1,5 m.

På skråningen mod P-pladsen ved klubhuset udtyndes den eksisterende tjørnebeplantning, så der lades ca. 10 planter tilbage i grupper lidt "løst" fordelt over skråningen. Disse tjørne skal herefter gro frit og uden den nuværende beskæring.

Forhold omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3

Søllerød Golfklub har søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til indgreb, foretaget på matr. 11a øverød By, Søllerød og matr. 1bz Holte by, Gl. Holte i perioden januar 2007 til marts 2009.

Ansøgning og Rudersdal Kommunes anbefalinger fremgår af udkast til brev til Søllerød Golfklub vedlagt som bilag 3.

Forvaltningen har gennemgået og vurderet forholdene i relation til naturbeskyttelseslovens § 3, og Rudersdals Kommunalbestyrelse er på denne baggrund sindet at dispensere fra § 3 bl.a. på vilkår, der fremgår af ovennævnte bilag 3.

Rudersdal Kommune har yderligere, som tilsynsmyndighed vurderet, at de foretagne indgreb ikke strider mod fredningsbestemmelserne i de gældende fredninger for matr. 11a Øverød By, Søllerød (Fredningskendelse af 7.juni 1968) og matr. 1bz Holte By, Gl. Holte (deklaration lyst den 03.04.1963). Baggrunden herfor er at foranstaltningerne ikke anses for at gribe ind i fredningsbestemmelserne for søer og vandhuller der kun bestemmer at søer ikke må opfyldes. Rudersdal Kommune kan derfor anbefale overfor Fredningsnævnet at der dispenseres fra naturbeskyttelseslovens § 3 til delvis rydning af træer og buske omkring to nærmere angivne søer samt oprensning af tre nærmere angivne vandhuller på matrikel nr. 11a, Øverød By, Søllerød og matrikel nr. 1bz Holte By, Gl. Holte, jf. Bilag 3.

Andre forhold i relation til fredningerne

A Forvaltningen har på en besigtigelse den 8. juni 2010 og fornyet besigtigelse den 2. august 2010 vurderet forhold omkring henkastning af grenaffald og terrænregulering på Højbjergs jorde. Det blev her konstateret, at oplaget nu er fjernet og at terrænreguleringen er tilstrækkeligt retableret. Det er Forvaltningens vurdering, at den fysiske lovliggørelse/retablering af området er tilstrækkelig.

B Forvaltningen har i den forbindelse med besigtigelsen den 8. juni 2010, vurderet omfanget af udvidelsen af spillearealerne ved klipning af den naturlige vækst omkring fairways i forhold til fredningerne - herunder den oprindelige dispensation til etableringen af golfklubben.

Det er indskærpet overfor golfklubbens repræsentanter at det tætklippede spilleareal (fairways) skal begrænses til de arealer der angives i landskabsarkitekt Inger Ravns beplantningsplan for området, samt at naturarealerne mellem spillearealerne højst bør slås én gang om året. Intensionen er at arealernes karakter af åbent land-

skab med naturpræg bevares. Ethvert indgreb i et areal, der i henhold til gældende fredning henligger som fredet græsareal, vurderes at være i strid med fredningen.

Hermed forelægges forholdet omkring klipningen af græsarealer udover de accepterede spillearealer for Fredningsnævnet, med henblik på en vurdering af de eksisterende forhold sammenholdt med de oprindeligt godkendte.

Det er Rudersdal Kommunes vurdering, at de nødvendige dispensationer til en lovliggørelse af de foretagne indgreb 1-3 kan anbefales til Fredningsnævnet på betingelse af, at gennemførelsen af de nævnte indgreb følges op ved, at golfklubben indkalder Rudersdal Kommune til en årlig gennemgang af nyplantningerne i etableringsperioden, som vil være de første 4 år.”

Sagen har været sendt i høring hos Naturstyrelsen Roskilde og Danmarks Naturfredningsforening.

Naturstyrelsen Roskilde har i en udtalelse af 4. juli 2011 tilsluttet sig kommunens bemærkninger og vurdering af sagen.

Danmarks Naturfredningsforening har afgivet en udtalelse af 20. juli 2011. Foreningen har i den forbindelse opfordret til, at der afholdes besigtigelse i sagen og har vedrørende ansøgningens enkelte punkter udtalt følgende:

”1. Rydning i skelbeplantningen samt ændring af stengærde/jordvold mv.

A) Stengærdet/jordvolden er et gammelt ejerleavsskel, som kan føres flere hundrede år tilbage. Skelplantningen er den gennem tiden naturligt opståede vækst af træer og buske. Gærdet/volden er omfattet af museumslovens § 29a. Rudersdal Museer er ikke hørt i forbindelse med sagens behandling i kommunen, og der er ikke til Fredningsnævnet vedlagt kortmateriale, som belyser gærdets/voldens oprindelige forløb og bevoksning.

Det er DN Rudersdals opfattelse, at der dels er foretaget rydning, beskæring og opstamning i strid med både fredning og museumsloven, dels er der foretaget terrænreguleringer omkring gærdet/volden i strid med fredningen. Videre er gærdets/voldens forløb i terrænet ændret og på nogle strækninger er sten fra gærdet fjernet. Endelig er der skabt 2 passager i gærdet/volden, som klart er meget større/bredere end tilladt ved dispensationen til at anlægge golfbanen.

DN Rudersdal mener ikke, at der bør meddeles dispensation og skal opfordre til, at Rudersdal Kommune pålægges at tilvejebringe historisk baggrund og kort til brug for Fredningsnævnets behandling af sagen. Videre bør Rudersdal Museer inddrages som høringspart. Genplantning alene med hvidtjørn i gærdet/volden vil ikke være i overensstemmelse med den naturlige forekommende opvækst. Derfor bør genplantning ske med naturligt forekommende, blandede vækster, ikke alene hvidtjørn.

For en god ordens skyld vil vi bemærke, at det medsendte foto-/kortbilag, mærket bilag 3, hvor gærde/vold er markeret med rødt, ikke er en retvisende gengivelse af forholdene i terrænet, som de er i dag.

Videre skal det bemærkes, at gærdet/volden er et fælles skel mellem statsligt og kommunalt/privat ejede arealer. Det er derfor vores opfattelse, at ikke alene Rudersdal Kommune men også Naturstyrelsen skal udtale sig om forholdene, og om der er grundlag for en dispensation.

B. Hvad angår fjernelse/ændring af beplantning på arealer syd for klubhuset - optegnet med gult på bilag 3 - har DN Rudersdal ingen bemærkninger.

2. Klipping af den naturlige opvækst omkring fairways i forhold til fredning.

Søllerød Golfklub har udvidet spillearealerne ud over det oprindeligt tilladte i strid med fredningerne og den i 1973 meddelte dispensation til anlæg af golfbanen i Søllerød Naturpark. Dette problem er gennemgående for såvel de statslige arealer, som de arealer, hvor kommunen er tilsynsmyndighed. Arealerne fremstår i dag som ét sammenhængende, åbent "golflandskab", tilsået med tæt klippet græs og opstammede træer/trægrupper, der i såvel bevoksning som udtryk klart afviger fra naturparken uden for golfklubbens arealer.

Det er vores opfattelse, at Søllerød Golfklub af tilsynsmyndigheden skal pålægges at indskrænke de tætklippede arealer til det oprindeligt godkendte og foretage hoslæt på arealerne uden for fairways. Opstamning af træer og rydning af buske uden for de godkendte fairways kan ikke accepteres.

3. Oprensning af vandhuller

Hvad angår rydning ved og oprensning af vandhuller på golfbanens arealer, jf. bilag mærket bilag 1, er der åbenbart tale om indgreb, som kræver dispensation fra kommunen. Med citat fra Rudersdals Kommunes egne observationer er situationen følgende:

Søllerød Golfklub har foretaget "rydning af krat, buske, træopvækst og træer i den afgivne del af bedzonen ved sø 2 og 4., i et omfang ud over, hvad er forudgående ville kunne gives dispensation til". - " Med hensyn til oprensningen af sø 3 og søerne ved hus 15, har denne været for hårdhændet i forhold til, hvad almindelig dispensationspraksis kan bære".

Med udgangspunkt i, at de skader, der vil opstå i forbindelse med en fysisk retablering, ikke står mål med effekten af retablering, har kommunen meddelt lovliggørende dispensation efter § 3, og indstillet til Fredningsnævnet, at der tillige dispenseres fra fredningerne. Kommune anfører dog samtidig, at der efter dens opfattelse ikke er krav om at Fredningsnævnet dispenserer.

DN Rudersdal er ikke enig i kommunen fsv. angår spørgsmålet, om dispensation fra fredningerne tillige er påkrævet. Efter gældende praksis, går fredningens bestemmelser forud for § 3.

Rudersdal Kommune har som vilkår for dispensationen opstillet en række krav om at Søllerød Golfklub i 3 år ikke foretager rydning eller beskæring omkring søerne. - Det er vores opfattelse, at de opstillede vilkår ikke er tilstrækkelige til at sikre en naturlig gevækst af § 3 vækster ved søerne. Der strå f.eks. ikke noget om græsslåning ved søerne, med det resultat, at nok står der nu nogle mindre buske o.lign., men bundvegetationen slås fortsat med græsslåningsmaksiner.

DN Rudersdal er af den opfattelse, at indgrebene, som beskrevet af kommunen, er både grove og hårdhændede. Skaden er imidlertid sket, og områderne ved søerne skal have mulighed for at genudvikle sig naturligt. På denne - triste - baggrund vil vi ikke udtale os imod en dispensation - hverken fra § 3 eller fra fredningerne. Søllerød Golfklub bør som minimum meddeles en alvorlig påtale og irettesættelse. Vilkårene for dispensationen bør skærpes og præciseres, således at golfklubben af-

skæres fra at foretage en indskrænkende fortolkning af vilkårene. Således bør tidsrammen være mindst 5 år, og der bør fastsættes nogle egentlige afstandskrav i meter, målt fra åben søflade, hvor ingen for slåning m.v. må ske".

I en yderligere henvendelse af 22. november 2011 er der redegjort uddybende for forholdene vedrørende det i sagen omhandlede stengærde.

2. Ved brev af 6. oktober 2011 har Naturstyrelsen Hovedstaden som lodsejer og tilsynsmyndighed for golfbanernes statsejede arealer ansøgt om lovliggende dispensation fra fredningen af Søllerød Naturpark vedrørende følgende forhold:

"Befæstning af offentlig sti fra p-plads ved Gl. Holtevej til Grøn sti nr. 13 - bilag 1.

Stien er beliggende på matr.nr. 1bz, 1bæ og 5ct og er markeret med rødt på vedlagte bilag 1. Stien har eksisteret som kørespor i mange år og er indenfor de seneste år blevet nybefæstet med grus. Det skal bemærkes, at ved gennemgang af luftfoto fremgår, at stien allerede i 1995 fremstod befæstet, men der er senere opstået tvivl om stien lovlighed.

Naturstyrelsen Hovedstaden finder, at den befæstede sti forbedrer mulighederne for cykling i området og generelt understøtter offentlighedens færdsel i det fredede område. Naturstyrelsen Hovedstaden vurderer, at stiens brede og belægning med grus fint passer ind i det fredede område hvorfor fredningsnævnet anmodes om at lovliggøre stien.

Befæstet sti langs cykelsti nr. 13 - bilag 1.

Golfklubben har anlagt en maskinsti langs med den kommunale cykelrute nr. 13 på matr.nr. 5ct, 1bæ og 1bz. Stien, som er markeret med blå er anlagt for at adskille golfklubbens arbejdsmæssige kørsel fra den offentlige cykeltrafik på cykelsti nr. 13. Stien fremstår med grusbelægning og er indpasset i landskabet. Ligesom i ovenstående tilfælde er der opstået tvivl, om stien er lovlig anlagt i henhold til fredningen.

Naturstyrelsen Hovedstaden vurderer, at stien er nødvendig for golfbanens drift, idet den adskiller golfbanens driftsmæssige kørsel fra den almindelige offentlige cykel- og gangtrafik på den offentlige cykelrute nr. 13. Rudersdal Kommune og Naturstyrelsen Hovedstaden vurderer, at kørsel med golfklubbens maskiner på den offentlige cykelsti vil medføre risiko for uheld og være til gene for offentlighedens færdsel, hvorfor fredningsnævnet anmodes om at lovliggøre den allerede anlagte sti.

Jordpåfyld ved Videnæs Dam

Søllerød Golfklub har i 2007 udlagt jord på et ca. 500 kvm. vandlidende æareal vest for Videnæs Dam - markeret med gult på kortbilag 2. Ud fra boreprøver i området anslås det, at der er udlagt 5 til 10 cm. jord. Terrænnændringen med jordpåfyld skønnes at have bidraget til, at området fremstår mindre vandlidende en tidligere. Der er endvidere etableret en overgang over den åbne grøft ca. 10 meter fra Videnæs Dam.

Naturstyrelsen Hovedstaden foreslår det omhandlede areal retableret ved afgravning af pålagt jord indenfor det med grønt markerede området på kortbilag 3. Ved afgravningen skabes et jævnt fald ned mod Videnæsdam og den åbne grøft. Syd-

vest for den vestlige overgang er der med rødt markeret et område, som Naturstyrelsen Hovedstaden foreslår afgrævet fo, at få et jævnt fald ned mod grøften på samme vis som i det rødtmarkerede område. Området var tidligere et oplagsplads for grus mm. og fremstår nu bevokset med kvælstofelskende arter som brandenælde, tidsel mm. Endelig foreslås overgang over grøften tættest ved Videnæs Dam fjernet .”

Sagen har været sendt i høring hos Naturstyrelsen Roskilde og Danmarks Naturfredningsforening.

Naturstyrelsen Roskilde har i en udtalelse af 25. oktober 2011 udtalt, at det er styrelsens vurdering, at såvel befæstning af sti som etablering af arbejdssti vil være med til at styrke områdets anvendelse som rekreativt område. For så vidt angår retablering af terræn efter pålægning af jord og fjernelse af overgangen over grøften, finder styrelsen, at tiltagene vil bidrage til retablering af områdets naturtilstand.

Danmarks Naturfredningsforening har i en udtalelse af 10. november 2011 anført følgende:

”Ad 1. Grusvejen fra p-pladsen ved Gl. Holtevej til krydset mellem grøn sti nr. 11 og grøn sti nr. 13 var tidligere et hjulspor med grøn (græs)midterrabat. Den nu befæstede grusvej benyttes til kørsel bl.a. med lastbiler af golfklubben.

Efter fredningsbestemmelserne på ejendommene, jfr. deklaration lyst 3.04.1963, er det forbudt at anlægge veje eller stier, udover hvad der er nødvendig for ejendommens drift. Grusvejen kræver tilladelse/dispensation meddelt af fredningsnævnet.

Det tidligere hjulspor var ikke angivet på den af fredningsnævnets godkendte plan for anlæg og indretning af golfbanen, men eksisterede på fredningstidspunktet.

Under hensyn hertil og da grusvejen er pænt tilpasset landskabsbilledet, kan DN Rudersdal tilslutte sig dispensation fra fredningen hertil.

Ad 2. Den nyanlagte grusvej "maskinstien" langs grøn sti nr. 13 er meget dominerende i landskabet og bør nedlægges. Vejen har ikke tidligere været nødvendig for driften, og den formentlig begrænsende driftsmæssige kørsel, der har behov for særlig befæstelse, kan benytte ovennævnte grusvej fra p-pladsen under udvisning af hensyn til øvrige brugere.

DN Rudersdal har i forbindelse med sagens behandling endvidere konstateret, at golfklubben, ligeledes i strid med fredningsbestemmelserne og den godkendte plan, har etableret en ny ca. 3-4 m. bred, nord-syd gående græsbevokset sti på matr.nr. 1 ef Holte By, Gl. Holte langs bebyggelsen "Gassehaven" til skovarealet på matr.nr. 1dl Holte By, Gl. Holte, jf. vedlagte fotos.

Ad 3. Jordpåfyld ved Vidnæsdam

DN Rudersdal kan ikke tilslutte sig til fremstillingen af forholdene omkring søen Videnæsdam og de tilhørende mosearealer eller Naturstyrelsens forslag til lovliggørelse af forholdene.

Mosearealerne omtales af Naturstyrelsen som et vandlidende areal vest for Videnæsdam, hvor en jordpåfyldning på (5-10 cm) skønnes at have bidraget til, at området fremstår mindre vandlidende end tidligere.

Der er imidlertid tale om et fredet sø- og moseområde. Arealerne er omfattet af tilstandsfredningen lyst 3.04.1963 omfattende bla. statsarealerne lbæ Holte By, Søllerød og lbz Holte By, Gl. Holte. Endvidere er selve sø- og moseområdet pålagt særskilt fredning med vedlagte Overfredningsnævns kendelse af 23. oktober 1956.

Efter kendelsen er det uden fredningsnævnets tilladelse forbudt, at fjerne noget som helst af den på arealet stående beplantning, træer, buske og levende hegn, at foretage afgravning eller påfyldning af det naturlige jordsmon, og at opfylde søer, vandhuller, grøfter, grusgrave og lign. eller at benytte disse til aflæsning af affald, sten, jord o.lign.

Såvel søen som mosen er § 3-beskyttet. I Københavns Amts regionplan 1997 er målsætningen for søen A1 (særligt naturvidenskabeligt interesseområde).

For så vidt angår områdets landskabelige skønhed, de enkelte fredningsbestemmelser, og den til områdets bevarelse knyttede videnskabelige og biologiske interesse, skal henvises til Overfredningsnævnets bemærkninger i kendelsen af 23.10.1956, side 3 og 4, samt til beskrivelsen af området i vedlagte udsnit af styrelsens driftsplan. Her angives mosen til at udgøre 0,9 ha, og søen til et samlet areal på 1,4 ha. Mosen har aktive vældpartier.

Søllerød Golfklub har i de seneste år ulovligt udført omfattende terrænændringer og dræning af området ved jordpåfyldning, opgravning af grøfter, udskiftning af tidligere dræn med dræn af væsentlig større diameter og udførelse af ny dræning. Til dokumentation herfor kan henvises til vedlagte kopier af fotos knyttet til DN Rudersdals brev af 30. juni 2009 (i alt 4 fotos), luftfotos fra 1995, 1999, 2006, 2008, 2009 og 2010 (nr. 1-9) og vedlagte uddrag af referater fra bl.a. baneudvalgs-møder i golfklubben fra 2006 til 2011. (Referaternes fulde ordlyd findes på Søllerød Golfklubs hjemmeside). Naturstyrelsen har i den forbindelse oplyst til foreningen, at der uden forudgående tilladelse er udlagt jord ved Videnæsdam, men ikke foretaget ulovlig dræning i området.

Foreningen har fra Naturstyrelsen modtaget drænkort, fremlagt af Søllerød Golfklub, der angiveligt viser samtlige dræninger på statsarealerne. På kortet skulle nye dræninger være angivet med rødt. Det lagte nye, større dræn til søen på den anden side af hul 3 er ikke angivet, ligesom de udførte dræninger fra grøften hen over den befæstede kørevej til vandhullet nord for fairway nr. 3 heller ikke er angivet på drænkortet.

Derudover er der foretaget ulovlige rydninger i den naturlige sø- og mosebevoksning omkring Vidnæsdam (der er ryddet helt hen til vandspejlet mod sydøst og vest) og ryddet i skov- og moseområdet i øvrigt i strid med fredningerne.

Terrænændringerne, herunder dræpning, har samlet medført, at de tidligere mosearealer er væk, og at området nu henligger som et tørt græsareal.

Foranstaltningerne er udført uden tilladelse fra fredningsmyndighederne, og foranstaltningerne er efter vores opfattelse åbenbart i strid med formålet med fredningerne.

Moseområdet og beplantningen skal retableres. Vi mener ikke, at det er tilstrækkeligt at fjerne den pålagte jord indenfor de af styrelsen angivne områder. De ulovligt udførte terrænarbejder og dræning skal tilbageføres, og det skal dokumenteres og konstateres, at moseområdet retableres."

3. Fredningsnævnet har den 25. november 2011 foretaget besigtigelse i begge sager sammen med repræsentanter fra golfklubben, Rudersdal Kommune, Naturstyrelsen Hovedstaden og Roskilde og Danmarks Naturfredningsforening.

Besigtigelsen blev afviklet som en tur rundt i terrænet, delvis til fods delvis i golfvogn.

4. I afgørelsen af sagen har fra fredningsnævnet deltaget: dommer Ib Hounsgaard Trabjerg (formand), Birthe Aasted (udpeget af miljøministeren) og Anne Marie Wivel (udpeget af Rudersdal Kommune).

Afgørelsen er truffet i enighed.

Afgørelse

Fredningsnævnet bemærker, at nævnet ikke har til opgave at fungere som tilsynsmyndighed, men alene skal tage stilling til, om der er grundlag for at meddele dispensation fra en fredning.

På denne baggrund tager nævnet i det følgende alene stilling til de forhold, der udtrykkeligt er blevet rejst af Rudersdal Kommune og Naturstyrelsen Hovedstaden med henblik på dispensation i forbindelse med fremsendelsen til fredningsnævnet.

Det indebærer, at fredningsnævnet ikke på det foreliggende grundlag foretager sig noget i anledning af den del af sagen, der vedrører henkastning af grenaffald og terrænregulering på Højbjergs jorder og klipning af spillearealer.

Det falder også uden for fredningsnævnets opgavevaretagelse at meddele påtale eller irrettesættelse i anledning af ulovlige forhold.

A. De golfbanearealer, der er omfattet af Rudersdal Kommunes ansøgning er omfattet af fredningen af Rygårds arealer af 14. juni 1954 (med et tillæg af 3. februar 1956), 22. juni 1970 og 14. august 1973.

Fredningen er sket med det formål at bevare det skønne og karakteristiske landskabsbillede, som væsentligt er bestemt af store og ubrudte marker, mindre skovbevoksninger, ellemoserne, levende hegn, trægrupper og enkelttræer. Det fremgår af fredningsbestemmelserne, at det ikke er tilladt at fjerne beplantning ud over ønskelig udtynding, som skal foretages med bedst mulig landskabskunsterisk og forstlig bistand efter anvisning af de påtaleberettigede. Det er ikke tilladt at nedbryde stengærder og foretage terrænreguleringer.

Fredningsnævnet meddeler herved lovliggørende dispensation til de forhold og på de foreslåede betingelser under pkt. 1-3 i Rudersdal Kommunes ansøgning af 14. april 2011 som gengivet ovenfor og til de forhold, der fremgår af kommunens brev af 18. april 2011 vedrørende delvis rydning af træer og buske omkring søer samt oprensning af vandhuller.

Afgørelsen er truffet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1. Fredningsnævnet tilslutter sig således Rudersdal Kommunes vurdering af sagen,

og finder, at de omhandlede foranstaltninger ikke vil være i strid med fredningens formål, jf. dog nedenfor.

For så vidt angår det i ansøgningen omhandlede stengærde, meddeles dispensationen endvidere på betingelse af, at Kulturarvsstyrelsen ikke har bemærkninger i forhold til museumslovgivningen. Fredningsnævnet skal anmode kommunen om at forelægge spørgsmålet for Kulturarvsstyrelsen. Fredningsnævnet har herved lagt vægt på de synspunkter, der fremgår af Danmarks Naturfredningsforenings udtalelse.

B. De arealer, der er omfattet af Naturstyrelsen Hovedstadens ansøgning er omfattet af fredningen af Søllerød Naturpark. Området er fredet gennem en række fredninger, der navnlig har til formål at bevare landskabsbilledet og sikre området opretholdt som et kulturlandskab med almindelig landbrugs- og skovdrift.

Den befæstede offentlige sti fra p-pladsen ved Gl. Holtevej til Grøn sti nr. 13 (matr. nr. 1 bz 1 bæ 5 ct) og den befæstede sti langs cykelsti nr. 13 (matr. nr. 5 ct 1 bæ og 1 bz) er omfattet af deklaration af 3. april 1964, hvorefter det er forbudt at anlægge veje eller stier ud over, hvad der er nødvendigt for ejendommens drift.

På baggrund af besigtigelsen og i øvrigt under henvisning til de forhold, der er anført af Naturstyrelsen Hovedstaden, meddeler fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, lovliggørende dispensation til disse stier, jf. herved bilag 1 til Naturstyrelsen Hovedstadens ansøgning af 6. oktober 2011.

Området ved Vidnæsdam er omfattet af den ovennævnte deklaration af 3. april 1964 og af overfredningsnævnets kendelse af 23. oktober 1956 (sø- og mosearealer). Af overfredningsnævnets kendelse fremgår det, at det uden fredningsnævnets tilladelse er forbudt at fjerne den på arealet stående beplantning, træer, buske og levende hegn, at foretage afgravning eller påfyldning af det naturlige jordsmon og at opfylde søer, vandhuller, grøfter, grusgrave og lign. eller at benytte disse til aflæsning af affald, sten, jord o.lignende.

Fredningsnævnet har nøje overvejet Naturstyrelsens Hovedstadens ansøgning, herunder i lyset af de indsigelser der er fremsat af Danmarks Naturfredningsforening. Efter en samlet vurdering finder fredningsnævnet, at det af de grunde, der er anført af Naturstyrelsen Hovedstaden, vil være forsvarligt i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, at meddele dispensation i overensstemmelse med ansøgningen. Fredningen tiltræder således, at det er tilstrækkeligt at fjerne den pålagte jord på de områder, styrelsen har angivet med henblik på lovliggørelse af forholdene.

C. De lovliggørende dispensationer indebærer, at der i et vist omfang skal foretages handlinger med henblik på at opnå lovliggørelse. Det overlades til Rudersdal Kommune og Naturstyrelsen Hovedstaden at fastsætte de nærmere frister herfor over for Søllerød Golfklub.

Fredningsnævnet skal henlede opmærksomheden på, at disse dele af dispen-

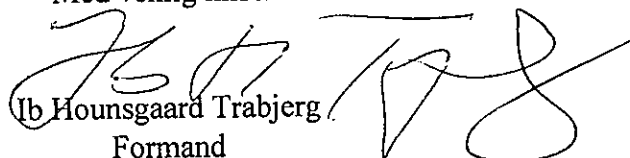
sationen skal udnyttes inden 3 år og ikke må udnyttes, før nedenstående klagefrist er udløbet, og behandlingen af en eventuel klage er afsluttet. Der henvises til naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 3, og § 87, stk. 3.

D. Der kan inden 4 uger fra den dag, denne afgørelse er modtaget, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 indgives skriftligt inden fristens udløb til fredningsnævnet, der videresender den til Natur- og Miljøklagenævnet.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet, der vil sende en opkrævning på gebyret, når klagen er modtaget fra fredningsnævnet. Natur- og Miljøklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

E. Fredningsnævnet har i øvrigt noteret sig, at der arbejdes på at udarbejde et nyt forslag til fredning af Søllerød Naturpark.

Med venlig hilsen

Ib Hounsgaard Trabjerg
Formand

Kopi af dette brev er sendt til:

- 1) Birthe Aasted
- 2) Anne Marie Wivel
- 3) Naturstyrelsen Roskilde
- 4) Naturstyrelsen
- 5) Danmarks Naturfredningsforening
- 6) Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité
- 7) Dansk Ornitologisk Forening
- 8) Kultursarvsstyrelsen
- 9) Friluftsrådet
- 10) Søllerød Golfklub

NATUR- OG MILJØKLAGENÆVNET

Rentemestervej 8
2400 København NV
Telefon: 72 54 10 00
nmkn@nmkn.dk
www.nmkn.dk

28. januar 2013 • J.nr.: NMK-522-00090 • Ref.: Lisbeth Toft-Petersen, LTP-NMKN

AFGØRELSE

i sag om terrænændringer og anlæg af sti mv. i Søllerød Naturpark

Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse efter naturbeskyttelseslovens¹ § 50, stk. 1 (fredningsdispensation).

Natur- og Miljøklagenævnet stadfæster Fredningsnævnet for Københavns lovliggørende dispensation af 15. marts 2012 til bibeholdelse af maskinstien og til retablering af et område ved Vidnæsdam, hvor der er udlagt jord, på Søllerød Golfklubs arealer i "Søllerød Naturpark".

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet¹. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 9 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

¹ Lov nr. 483 af 11. maj 2010 om Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagen til Natur- og Miljøklagenævnet

Afgørelsen er påklaget til Natur- og Miljøklagenævnet af Danmarks Naturfredningsforening, Rudersdal, der har gjort gældende, at den omhandlede sti er meget skæmmende i landskabet og at det ikke er tilstrækkeligt at fjerne det udlagte jord ved Vidnæsdam.

Sagens oplysninger

Naturstyrelsen, Hovedstaden har på vegne af brugeren, Søllerød Golfklub, ansøgt Fredningsnævnet for København om lovliggørende dispensation fra en række fredninger dels til bibeholdelse af en anlagt befæstet sti langs cykelsti nr. 13, dels til udlæg af jord på et ca. 500 m² stort vandlidende areal vest for Vidnæsdam.

Stien er placeret på matr.nr. 5ct Øverød by, Søllerød, 1bæ Holte by, Søllerød og 1bz Holte, Holte og er omfattet dels af fredningsdeklaration af 3. april 1964, dels af Overfredningsnævnets kendelse af 6. december 1940 vedrørende fredning af arealer af Højbjerggård.

Deklarationen har til formål at bevare det skønne og karakteristiske landskab, som nu findes og som væsentligt er bestemt af store og ubrudte marker, mindre skovbevoksninger, ellemoserne, levende hegn, trægrupper og enkelttræer. Deklarationen indeholder et forbud mod at anlægge veje og stier, udover hvad der er nødvendige for ejendommens drift.

Overfredningsnævnets kendelse har til formål at bevare arealerne i den nuværende tilstand. Kendelsen indeholder bl.a. et forbud mod foretage afgravning eller påfyldning af det naturlige jordsmon.

Området ved Vidnæsdam er ligeledes omfattet af deklaration af 3. april 1964 samt af Overfredningsnævnets kendelse af 23. oktober 1956. Det fremgår af deklarationen og af kendelsen, at det uden fredningsnævnets tilladelse er forbudt at fjerne nogen som helst af den på arealet stående beplantning, træer, buske og levende hegn, at foretage afgravning eller påfyldning af det naturlige jordsmon og at opfylde søer, vandhuller, grøfter, grusgrave og lign. eller at benytte disse til aflæsning af affald, sten, jord og lignende.

Naturstyrelsen, Hovedstaden har i ansøgningen anført, at stien (maskinstien) er anlagt for at adskille golfklubbens arbejdsmæssige kørsel fra den offentlige cykeltrafik på cykelsti nr. 13. Stien fremstår med grusbelægning og er indpasset i landskabet. Stien fremstod allerede i 1995 som en befæstet sti, men der er opstået tvivl om stiens lovlighed. Det er Naturstyrelsens vurdering, at stien er nødvendig for golfbanens drift. Kørsel med golfklubbens maskiner på den offentlige cykelsti vil efter Naturstyrelsens vurdering medføre risiko for uheld og være til gene for offentlighedens færdsel.

Søllerød Golfklub har i 2007 udlagt jord på et ca. 500 m² vandlidende areal vest for Vidnæsdam i et anslået 5 til 10 cm tykt lag. Jordpåfyldningen skønnes at have ført til, at området fremstår mindre vandlidende end tidligere. Der er endvidere etableret en overgang over den åbne grøft ca. 10 meter fra dammen. Naturstyrelsen har foreslået, at arealet retableres ved afgravning af pålagt jord inden for et nærmere angivet område, hvorved der skabes et jævnt fald ned mod Vidnæsdam og den åbne grøft. Styrelsen har endvidere foreslået, at et andet nærmere angivet område afgraves for ligeledes at få et jævnt fald ned mod grøften. Området var tidligere en oplagsplads for grus mm. og fremstår nu bevokset med kvælstofelskende arter som brændælde, tidsel mm. Styrelsen har også foreslået, at overgangen over grøften ved Vidnæsdam fjernes. Styrelsen har anmodet fredningsnævnet om at godkende de foreslåede retableringsarbejder.

Fredningsnævnet har meddelt lovliggørende dispensation til bibeholdelse af den anlagte sti (maskinstien).

Fredningsnævnet har endvidere efter en samlet vurdering tiltrådt, at det er tilstrækkeligt at fjerne den udlagte jord på de områder, som Naturstyrelsen har foreslået med henblik på lovliggørelse af forholdene ved Vidnæsdam.

Danmarks Naturfredningsforening har i klagen anført, at begrebet "Søllerød Naturpark" opstod i 1960'erne efter et langvarigt fredningsarbejde som betegnelse for et nogenlunde samlet fredet naturområde øst for Rude Skov strækkende sig fra Høje Sandbjerg i nord over Rygård, Gl. Holtegård til Kirkeskoven og Attemosegård i syd.

Landskabsbilledet frembyder en variation, der spænder fra det sydlige dalområde, præget af skovbryn, småsøer og ret stejle græsklædte skrænter, over det centrale områdes bølgende overfladeformer med en række småsøer, moser, trægrupper og vide græsmarker til det nordlige dalområdes græsklædte former, hvor terrænet igen hæver sig mod Rude Skov og Høje Sandbjerg.

Der har siden midten af 1970'erne været golfbane på et ca. 50 ha stort areal i "Søllerød Naturpark". I forbindelse med dispensationen til etablering af golfbanen blev der stillet en række vilkår, herunder om indretningen og beplantningen i området.

Foreningen blev i 2009 opmærksom på en række overtrædelser af fredningsbestemmelserne og af naturbeskyttelseslovens § 3 og gjorde tilsynsmyndighederne opmærksom herpå.

Søllerød Kommune og Naturstyrelsen, Hovedstaden har på den baggrund ansøgt fredningsnævnet om dispensation fra fredningerne med henblik på lovliggørelse af de ulovlige forhold.

Foreningens klage vedrører fredningsnævnets afgørelse vedrørende retablering af området ved Vidnæsdam og den anlagte maskinsti.

Foreningen finder ikke, at det er tilstrækkeligt at fjerne 10 til 15 cm jord med henblik på retablering af forholdene ved Vidnæsdam.

Foreningen har henvist til de tidligere overfor fredningsnævnet fremsatte bemærkninger og har særlig påpeget, at der ikke er tale om et "vandlidende areal", men om en del af et fredet sø- og moseområde, hvor det efter de for området gældende fredninger er forbudt at fjerne beplantning, at foretage afgravning eller påfyldning af den naturlige jordsmon og at opfylde søer, vandhuller, grøfter o.lign. For så vidt angår områdets landskabelige værdier har foreningen henvist Overfredningsnævnets bemærkninger i kendelsen 1956.

Golfklubben har gennem en flere år udført omfattende terrænændringer i og dræning af området ved jordpåfyldning, opgravning af grøfter, udskiftning af tidligere dræn med dræn af væsentlig større diameter og gennemført ny dræning. Derudover er der foretaget ulovlige rydninger i den naturlige sø og mosebevoksning omkring Vidnæsdam. Disse foranstaltninger har ført til at området nu henligger som et tørt græsareal.

Efter foreningens opfattelse bør moseområdet og beplantningen retableres. Det er ikke tilstrækkeligt at fjerne den udlagte jord inden for de af Naturstyrelsen angivne områder.

Den omhandlede maskinsti fremtræder meget skæmmende i landskabet. Stien har ikke tidligere været nødvendig for golfbanens drift og foreningen finder heller ikke, at stien i dag er nødvendig for driften. Foreningen har henvist til andre befæstede køreveje og markveje samt befæstede stier i området.

Natur- og Miljøklagenævnets bemærkninger og afgørelse

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan der meddeles dispensation fra en fredning, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1, eller hel eller delvis ophævelse af en fredning kan kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger, jf. stk. 5.

Naturstyrelsen, Hovedstaden har på vegne af Søllerød Golfklub, ansøgt Fredningsnævnet for København om lovliggørende dispensation fra en række fredninger dels til bibeholdelse af en anlagt befæstet maskinsti langs cykelsti nr. 13, dels til retablering af forholdene ved Vidnæsdam, hvor der er udlagt jord på et ca. 500 m² stort areal vest for området.

Det fremgår af sagen, at stien har eksisteret i en længere årrække. Stien fremtræder som en befæstet sti på luftfotos fra 1995 og indtil i dag.

Fredningsnævnet har på baggrund af besigtigelse og med henvisning til de særlige forhold, der er anført af Naturstyrelsen i ansøgningen, meddelt lovliggørende dispensation til bibeholdelse af maskinstien.

Natur- og Miljøklagenævnet finder ikke grundlag for at tilsidesætte fredningsnævnets afgørelse. Det er indgået i nævnets vurdering, at stien ifølge luftfotos i hvert fald har ligget på stedet siden 1995 og først i 2011 er blevet påtalt af myndighederne.

Fredningsnævnet har ligeledes på baggrund af besigtigelse og efter en samlet vurdering meddelt dispensation til retablering af arealet ved Vidnæsdam i overensstemmelse med Naturstyrelsens forslag.

Naturstyrelsens forslag til retablering af området indebærer, at såvel det udlagte jord som overgangen over grøften ved Vidnæsdam fjernes, idet der samtidig foretages yderligere fjernelse af jord i området, så der skabes et jævnt fald ned mod Vidnæsdam og den åbne grøft.

Natur- og Miljøklagenævnet finder ikke tilstrækkelig grundlag for at tilsidesætte fredningsnævnets afgørelse. Det er nævnets vurdering, at området efter den foreslåede retablering vil fremstå mere naturligt og med tiden igen blive mere fugtigt.

Det bemærkes, at Natur- og Miljøklagenævnet som klagemyndighed alene kan tage stilling til de forhold, der er omfattet af Naturstyrelsens ansøgning om lovliggørende dispensation og af fredningsnævnets afgørelse.

Herefter stadfæstes Fredningsnævnet for Københavns dispensation af 17. februar 2012.

Lars Busck
Fredningskonsulent

/

Lisbeth Toft-Petersen
Fuldmægtig

Afgørelsen er sendt pr. e-mail til:

Fredningsnævnet for København, kobenhavn@fredningsnaevn.dk – FRS nr. 21+56/2011

Naturstyrelsen, hovedstaden, HST@nst.dk j.nr. NST-52450-00031

Naturstyrelsen nst@nst.dk

Danmarks Naturfredningsforening, afdelingen i Rudersdal, rudersdal@dn.dk

og pr. brev til:

Danmarks Naturfredningsforening, Rudersdal

v. Bill Arthy

Klosterhaven 8

3460 Birkerød